

Utredning av möjligheten att erbjuda en lösning för lagring av personuppgifter från Skatteverkets Navet

Diana Däversjö, Hala Zeidan, Henrik Hoffmeister, Ulf Olausson, Jan Gustafsson, Niklas Törnqvist

Konsulterade DSO: Elin Olsson Norrblom, Andréa Vega Sanabria

Bakgrund

- Kommunfullmäktiges uppdrag till Intraservice, den 24 November 2022
 - Utredda möjligheten att hämta folkbokföringsuppgifter från Skatteverkets tjänst Navet till en server inom Göteborgs Stad (Kommunfullmäktige 2022-11-24 § 15).
 - Syftet var att ge stadens förvaltningar och bolag möjlighet att beställa utdrag ur informationen.
- Resultat från utredningen från Intraservice utfärdad från tjänsteutlåtandet den 6 oktober 2023:
 - Tekniskt möjligt
 - Betydande juridiska hinder
- I nämndens beslut (2023-11-24 § 15) hemställde till kommunstyrelsen att
 - Vidare utreda personuppgiftsansvaret samt den rättsliga grunden för eventuell behandling och hantering av uppgifter i samband med och efter en hemtagning av Skatteverkets uppgifter
- Kommunfullmäktige beslutade den 21 februari 2024 (§ 115) att avslå;
 - Intraservice hemställan om att ge kommunstyrelsen i uppdrag att
 - Utredda personuppgiftsansvaret
 - Den rättsliga grunden för eventuell behandling och hantering av uppgifter i samband med och efter en hemtagning.
 - Därutöver avslogs även begäran om att godkänna återrapporteringen och att förklara kommunfullmäktiges uppdrag från den 24 november 2022 (§ 15) som slutfört.

Utredning

- Efter att kommunfullmäktige avslog hemställan från Intraservice att godkänna återrapporteringen av uppdraget har en omfattande utredning gjorts.
- Mot bakgrund av ett tydligt och långvarigt uttryckt behov i delar av staden har Intraservice hittills valt att inte återrapportera ett negativt resultat av uppdraget, utan har i stället arbetat för att hitta en möjlig lösning.
- Nya möjligheter till en hållbar lösning kom hösten 2024 med projektet ”Etablera tjänsten för Data warehouse” (Lakehouse) som är under utveckling.
- Utredningen är utförd av ett tvärfunktionellt team med kompetens inom tjänsteutveckling, informationssäkerhet och dataskydd, IT och juridik där även dataskyddsombud varit konsulterade.

Teknisk beskrivning

- Tjänsten kommer kunna tillhandahålla den information från Navet som verksamheten behöver för att lösa sina uppdrag.
- Tjänsten kommer sättas upp så den klarar de krav som juridik och säkerhet ställer på konfidentialitet, riktighet samt tillgänglighet enligt informationssäkerhetsklassning. Varje informationsmängd behandlas och lagras isolerat på uppdrag av varje enskild verksamhet enligt den specifika klassningen.
- I framtagandet av tjänsten ingår det att ta fram ett antal processer för korrekt hantering av kundens information. Detta görs i samråd med jurister och säkerhetsfunktioner på Intraservice.
- En förutsättning för att kunna nyttja tjänsten är att det finns en fungerande ”Data governace” hos kund som omfattar den datamängd som skall finnas i datalagret. Tjänsten kommer genom etablerade processer stödja kunden i att ta fram ”Data governace” före implementering av datalagret.
- Lagring av data sker i för tjänsten Datalager (Lake House) på diskar i datahallar hos Intraservice. Varje kunds data separeras och låses in i enskilda valv som endast är åtkomstbara för den enskilda kunden. Intraservice har endast åtkomst i de fall kunden har initierat ett ärende och gett oss tillåtelse att utföra felsökning. Detta sker enligt de processer som definierats för tjänsten Datalager (Lake House).

Övergripande beskrivning av styrning och processer

Governance

Process för att skapa governance
Process för att "Underhålla data governance"

Inhämtning och lagring av information

Process för utveckling av datalager
Process för test och kvalitetssäkring

Tillgängliggörande av information

Process för tillgängliggörande
Process för test och kvalitetssäkring av tillgängliggörande

Drift och förvaltning

Process för drift
Process för support
Process för att underhålla data (livscykelhantering)

Övervakning och eskalering

Process för övervakning och eskalering

Tidigare juridisk bedömning identifierade risker

- Personuppgiftsbehandlingen var komplex, med många ändamål och flera involverade förvaltningar och bolag.
- Lösningen omfattade behandling av känsliga uppgifter om skyddsvärda grupper.
- Risk för allt för omfattande behandling och otillåten samkörning av personuppgifter från olika register
- Oklart vem som är ansvarig för behandlingen

Mot bakgrund av dessa osäkerheter bedömde Intraservice att ytterligare utredning var nödvändig.

Det som gör Data Lake House till en hållbar lösning är att ansvaret är tydligt uppdelat:

- Varje kund, dvs förvaltning eller bolag , ansvarar för **beställningen**, lagringen och **behandlingen** av egna uppgifter.
- Intraservice har ett tydligt och avgränsat ansvar som **teknisk leverantör**

- Tydlig ansvarsfördelning.
- Bättre dataskydd
- Underlättar efterlevnad

För att säkerställa hantering och ansvar i Datalager (Lake House) etableras processer för **data governance**, det vill säga regelverk för styrning och andra processer, för en säker hantering och lagring av kundens uppgifter.

Kundens ansvar för uppgifterna

- Kommunala myndigheter får hämta och behandla folkbokföringsuppgifter via Skatteverkets Navet, förutsatt att rättslig grund för behandlingen finns
- I den tekniska lösningen Datalager (Lake House) är det kunden (förvaltningar/bolag) som **styr mål och medel** för behandlingen genom:
 - Beställning till Intraservice
 - Eget data governance-upplägg
- Har **ensam åtkomst** till uppgifterna
- Avgör själv hur uppgifterna behandlas eller återanvänds
- Ansvarar för rättslig grund och att uppgifterna hanteras enligt lag

Mot bakgrund av detta bedöms kunden vara **personuppgiftsansvarig** för den personuppgiftsbehandling som sker i Datalager (Lake House).

Intraservice ansvar som teknisk leverantör

- Intraservice är en *teknisk leverantör som inte själv styr mål och medel för personuppgiftsbehandlingen eller vilka uppgifter som behandlas*
- Det innebär att Intraservice
 - Endast tillhandahåller **teknisk lagring och teknisk bearbetning**
 - inte har åtkomst till uppgifterna
 - Inte styr syfte med eller innehåll i behandlingen
 - Endast behandlar personuppgifter på kundens instruktioner

Mot bakgrund av detta bedöms Intraservice vara **personuppgiftsbiträde**

Dataskyddsbudens bedömning

Dataskyddsbudet (DSO) har 2025-05-22 framfört att DSO

- delar utredningens bedömning om personuppgiftsansvaret och har inga synpunkter på tjänsteutlåandet utifrån det
- inte i förväg kan göra en generell bedömning, i stället behöver separata bedömningar för varje kund
- vill framåt bli involverad i Intraservices arbete med de delar som gäller governance, för att kunna säkerställa hanteringen utifrån ett dataskyddsperspektiv

Vägen framåt

- Projektet ”Etablera tjänsten för Data warehouse” (Lakehouse) finansieras genom en utvecklingsplan inom årlig analys och levererar enligt plan.
- Tjänsten är tänkt att levereras vid årsskiftet 2026/2027.
- Genom projektet ”Etablera tjänsten för Data warehouse” (Lakehouse) kan det bli möjligt att utveckla ett tjänsteerbjudande för att beställa hemtagning av Skatteverkets Navet för de verksamheter som har behov.
- I tillägg kvarstår även att i projektet föreslå en finansieringsmodell för den här tillämpningen av tjänsten.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen har genomfört en utredning av tekniska och juridiska krav kopplat till lösningen och bedömt att den, när den är fullt utvecklad, har förutsättningar att möta de behov som beskrivits i kommunfullmäktiges uppdrag.

Därmed bedömer förvaltningen att kommunfullmäktiges uppdrag ska anses slutfört.

Kontakt

Diana Däversjö

diana.daversjo@intraservice.goteborg.se

Intraservice, Göteborgs Stad